

Privatarkiv nr. Tek 20

Einar Sem-Jacobsen, 1878-

Ingeniørkaptein i Hærens Flyvevæsen.

Eksamen artium ved Aars' & Voss' skole. Offiser i 1899, militær høyskoleeksamen i 1901, tjenestegjorde i forskjellige tekniske stillinger i ingeniørvåpenet til 1910. Gjennomgikk i 1910-1911 Ecole supérieure d'aéronautique, Paris, diplomingeniør derfra i 1911, tok i 1912 initiativ til en landsinnsamling til en luftflåte for Norge. Reiste ut med offentlig stipend og utdannet seg til flyver og kjøpte samtidig det første flymaterialet til Norge. Fra 1912 sjef for den tekniske avdeling innen hærens flyvevesen. I 1915/16 var han en av initiativtakerne til Norges første flyfabrikk, på Kjeller, hvis direktør han ble. Medlem av den internasjonale aerotekniske kommission i Paris. Ridder av æreslegionen. Gift m. Elisabeth M. Mohn, f. i 1883. 3 sønner.

Hærens Flyvevæsen regnes som opprettet fra 1. september 1912 da ingeniørkaptein Einar Sem-Jacobsen tok "Ganger-Rolf" opp på den første, provisoriske flyplassen ved Storhovde i Heradsbygd. Dagen etter gjennomførte Sem-Jacobsen den første egentlige militære flyging i Norge da han rekognoserte en strekning på ca 1000 km i området.

Forløperen til Norsk Aero Klubb, Norsk Luftseilasforening, ble stiftet 5. mai 1909. Sem-Jacobsen var en av foreningens stiftere. Foreningen skulle "... virke for luftseiladsens utvikling i videnskabens, forsvarets, teknikkens og sportens tjeneste". Han og tre andre personer dro til Frankrike for å få sin flygerutdannelse. Da de kom tilbake til Norge, hadde de med seg to Farman fly, "Njål" og "Ganger-Rolf".

Arkivet omfatter årene:	Ca 1915-1920
Arkivets omfang:	4 esker med lysbilder, positive og negative, samt 6 fotoalbum (fordelt på 2 esker) med bilder av fly m.m., i alt 0.7 hyllemeter
Proveniensen:	Overført fra Universitetsbiblioteket i Trondheim, Teknisk hovedbibliotek, 1999

Innhold.

Eske 1-4

Lysbilder i svart/hvitt av fly, tekniske tegninger, interiører fra flyfabrikker, detaljer av flymotorer m.m. De aller fleste bildene stammer fra Frankrike og Tyskland. Ikke noen av bildene er yngre enn 1920.

Eske 5-6

6 fotoalbum med innlimte bilder av fly, tekniske tegninger, interiører fra flyfabrikker, detaljer av flymotorer m.m. De aller fleste bildene stammer fra Frankrike og Tyskland. Sannsynligvis samme datering som over.

Et av bildene viser en spesiell type av fly:

Korrekt betegnelse er FF5c. 5-tallet var litt utydelig skrevet på bildet, og det tolket vi først feilaktig til å være et tre-tall.

Flytypen kan sies å være en direkte forløper til FF9 Kaje, som jeg fra først av trodde den var. FF5 ble konstruert som er treningsfly først i 1918. Utgangspunktet for konstruksjonen var BE2e (britisk), men med finerskrog. Versjon a fungerte dårlig, og havarerte fort. Den ble bare bygget i ett eksemplar. Versjon b var noe bedre, og den ble produsert i seks eksemplarer i 1919, og var i bruk et par år. Versjon c, som bildet viser, var en meget vellykket utgave, og ble produsert i 11 eksemplarer i 1921, og var hærens standard skolefly til til 1924. Motoren var en 90 hk RAF. De relativt svake motorene var en av årsakene til at FF9 Kaje ble utviklet. Nummeret 153 på flyskroget refererer til byggenummeret ved Kjeller flyfabrikk.